

GAŠTANY

ROČNÍK 3

1. vydanie 2019/2020

Milí čitatelia,
opäť vychádza nové číslo nášho školského časopisu. Tak ako vždy aj teraz dúfame, že Vám prinesie mnoho zaujímavého, poučného a vtipného.

Autor: Erik Bartoš IV.B

Autorka: Mária Pustajová IV.A

Novoročné blahoželanie

Nový rok je časom pre prísľuby a odvážne stávky. Nový rok je však i časom tajných prianí, ktoré majú priniesť rodine tie najvzácnejšie dary. Nech teda nemáte nikdy na sľastie, zdravie, lásku a úspech núdzu a nech vám anjelík prinesie aj dostatok porozumenia a bystrého umu. Nech do vašich srdiečok sľastie sadá, zabudnite na bolesť a starosti a prežite ďalší rok v láske a radosť.

V tomto čísle nášho časopisu prinášame rozhovor s jedným z našich učiteľov. Rozhodli sme sa vyspovedať pani učiteľku Mgr. Sabínu Gocman. A čo nám o sebe pani učiteľka prezradila? Prečítajte si v exkluzívnom rozhovore

Prečo ste sa rozhodli stať učiteľkou?

K tomuto rozhodnutiu ma už v školskom veku inšpirovala moja triedna pani učiteľka, ktorá bola veľmi milá, pozorná a dokázala perfektne vysvetliť učivo. Neskôr som sa rozhodla aj pre zmysluplnosť tejto práce, ktorá dokáže pozitívne ovplyvniť život detí.

Aká ste boli žiačka?

Bola som typ tichej a vzornej žiačky. Do školy som chodila rada, vždy som sa tešila na kamarátky a kamarátov.

Dostali ste niekedy v škole päťku?

Priznávam, že áno, ale taká dobrá päťka nikdy nie je zlá.

Ako sa Vám zatiaľ učí na našej škole?

Je to pre mňa výzva, ale samozrejme veľmi rada učím. Každá trieda je špecifická a každý žiak vyžaduje individuálny prístup, čo môže byť niekedy náročné.

Učíte niekoľko predmetov. Ktorý z nich sa Vám ale páči najviac?

Moje obľúbené predmety sú biológia a geografia, ktoré v tomto školskom roku neučím, ale mám k nim však blízko vďaka vlastivede.

Čomu sa najradšej venujete vo voľnom čase?

Voľný čas najradšej trávim v kruhu svojich blízkych. Veľmi rada čítam a športujem.

Čo by ste na záver odkázali našim žiakom?

Všetkým žiakom odkazujem, aby boli šťastní, aby si stanovili cieľ, kam sa chcú v živote posunúť a vážili si prácu učiteľov, ktorí ich na tejto ceste za cieľom podporujú.

**Pani učiteľke Gocman veľmi pekne
ďakujeme za rozhovor.**

Vianoce patria k najkrajším sviatkom roka. Nie všade sa ale oslavujú rovnako. Každá krajina si zachováva vlastné tradície a zvyky. Nie všade rozdáva darčeky Ježiško, nie všade na štedrovečernom stole sa objaví kapustnica a kapor. Prečítaj si, ako sa slávia Vianoce na Slovensku a v okolitých krajinách.

Slovensko

Vianoce sú u nás významným rodinným sviatkom. Darčeky prináša Ježiško a rozbaľujú sa po štedrej večeri. K tradíciám patrí spievanie kolied, polnočná omša, betlehemy v uliciach. Základom večere je kapustnica, hrachová alebo hubová polievka, ryba so zemiakovým šalátom. Na stole nesmie chýbať cesnak, jablká, med a oblátky.

Česko

V Česku sa vianočné sviatky slávia v kruhu rodiny. Darčeky pod stromček prináša Ježiško a rozbaľujú sa po štedrovečernej večeri. Tradičná vianočná večera sa skladá z rybacej polievky, vypráženého kapra a zemiakového šalátu.

Poľsko

V Poľsku sa Vianoce oslavujú podobne, ako u nás. Počas dopoludnia Štedrého dňa gazdiné dokupujú posledné maličkosti, dopekajú vianočné koláče a varia dvanásť tradičných pokrmov. Deti vyzerajú prvú hviezdu (Gwiazdka). Keď sa objaví, rodina môže zasadnúť k štedrovečernému stolu. Niektorí veria, že práve hviezdy prinášajú pod stromček darčeky.

Maďarsko

V Maďarsku sú Vianoce najvýznamnejším sviatkom roka. Je to aj kvôli tomu, že na druhý sviatok vianočný si pripomínajú sv. Štefana, patróna krajiny. Darčeky tak ako u nás prináša Ježiško, ale rozbaľujú ich ešte pred štedrou večerou. Na vianočných stoloch nesmie chýbať halászlé (rybacia polievka, hríbová polievka, kapustnica, kapor alebo zubáč. Vianoce začínajú pečením svätoštefanského koláča.

Ktoré zvyky sa páčia Vám?

Hľadaj slová pod hviezdou. Niektoré slová sa v osemsmerovke nenachádzajú. Uhádneš ktoré? Obrázky vymaľuj.

Ď L
 Z Í
 Ú O L Ý
 F Ú Y A
 Ó I U I Í E
 É Ā C R T Ň
 E Ň G D A R Č E K Y O R Y Ď C Ň Ú V U T
 L Á S K A Ŕ Ň E Ā K D A Ō C L Ō G A A Y
 Ú Í R Ŕ L L L R E I D W F É V S R A
 V Ý D O Š O H Č N Í J Ť Ď T E D
 I K Y P A Í M A C Ŕ L O Č V
 A A Í T M O Ý I S E E E
 E K N H Á Ý R I E P V N L B
 Š O Ď O Y A T Ó A W T I N C
 R N Í H K C I S Ž Ť D Q L E G E
 V I Q N V L E O P E O Á Č N
 Ŕ Ť V O X É K F B L L G K L
 O Ō L Ú L Ŕ O E K A
 Š Ŕ A J K M Ō R
 G S I Ŕ

VINŠ, DARČEKY, KAPOR, KOLEKCIA, MAŠĽA, VEČERA, VIANOCE, TRADÍCIE, MEDOVNÍK, MAŠĽA, VEČERA, VIANOCE, TRADÍCIE, MEDOVNÍK, LÁSKA, SALÓNKY, ŠALÁT, ADVENT, IMELO, KOLEDA, RODINA, SVIEČKA, STROMČEK

Vianočnú atmosféru v priestoroch našej školy spríjemnili malí divadelníci z Hudobno – dramatického krúžku I, II. Vďaka nim sme sa aspoň na chvíľu preniesli do ďalekého Betlehema, kde sa narodil Ježiško.

Na pocity a dojmy z účinkovania v predstavení „Narodil sa Kristus Pán“ sme sa opýtali niektorých našich hercov: Mirky Oláhovej - Jar, Márie Pustajovej- alternácia Jar a Stanka Eremiáša – Otec Rok.

Čo sa ti na tvojej úlohe najviac páčilo?

Stanko: To ako som bol oblečený, ako som zvládol zahrať svoju rolu. Hralo sa mi dobre a hlavne ma to bavilo.

Mirka: Kostým, ktorý som mala oblečený a trošku som mala trému pri sólo spievaní.

Mária: Úloha bola super, neprekážalo mi, že sa musím naučiť veľa textu naspamäť. Najviac sa mi páčili piesne, ktoré sme spievali.

Ktorá postava predstavenia sa ti páčila najviac?

Stanko: Najviac sa mi páčil Anjel v podaní Erika zo IV. C

Mirka: Mne sa páčila úloha Márie, lebo bola pekne oblečená a svoju rolu Natálka zahrála super.

Prečo si sa prihlásil/a do Hudobno- dramatického krúžku?

Stanko: Rád sa učím texty a chcem ukázať spolužiakom, že na to mám reprezentovať svoju triedu a našu školu.

Mirka: Chcem ukázať ako viem pekne spievať a hrať

Mária: V krúžku sa cítim dobre, lebo robíme zaujímavé vec. Rada vystupujem pred obecnosťou a vďaka tomu mávam menšiu trému

Naším šikovným hercom ďakujeme za rozhovor a prajeme im ešte veľa zaujímavých úloh.

„My traja králi ideme k vám...“

Podľa tradície Traja králi, niekedy tiež označovaní ako mudrci z Východu, prišli pozdraviť do Betlehema novorodeného Ježiška. Boli to prví pohania, ktorí sa stali kresťanmi. Traja králi Ježiška našli podľa hviezd a odovzdali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu, čo je živica z rastliny myrhovníka. Zlato predstavuje kráľovskú dôstojnosť, kadidlo symbolizuje Kristovo božstvo a myrha značí Kristovu smrť. Traja králi, ktorí sú tradične zobrazení v orientálnom odeve a jeden z nich niekedy aj ako černocho, sa už ku kráľovi nevrátili. Ten sa nazlostil a dal zavraždiť všetkých chlapcov do dvoch rokov, aby ho nemohli ohroziť. Jozef, Mária a Ježiško pred touto hrozbou utiekli do Egypta. Až neskôr, okolo roku 500, sa začalo hovoriť, že to boli Gašpar, Melichar a Baltazar.

V rámci trojkráľových charitatívnych zbierok navštevujú domy v týchto dňoch deti prezlečené práve za Troch kráľov. Na dvere na znamenie svojej návštevy, píšu známu skratku C+M+B a rok. Vedeli ste, že táto skratka neoznačuje začiatkové písmená mudrcov, ako sa to všeobecne súdi? V skutočnosti ide o prvé písmená z latinskej vety **Christus mansionem benedicat**, teda v preklade Nech Kristus žehná tomuto domu. Znamienka plus tiež označujú niečo celkom iné. Pôvodne to boli kríže, ktoré označovali Najsvätejšiu trojicu, teda Otca, Syna a Ducha svätého. Dnešné koledovanie vychádza z minulosti, kedy na koledu chodili kňazi. Požehnávali príbytky, kropili ich svätenou vodou a používali aj kadidlo.

A teraz úlohy pre vás :

1. Aké dary priniesli mudrci z Východu Ježiškovi?
2. Aké mená dali ľuďia mudrcom?
3. Čo znamená označenie C+M+B a rok, ktorými sa označujú dvere pri požehnávaní príbytkov?

FAŠIANGY, TURICE, VEĽKÁ NOC IDE.....

Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide,
kto nemá..... zima mu

Ja nemám, ja nemám, len sa tak,
dajte mi, nech sa popasujem.

Doplň text piesne!

Začali fašiangy, obdobie jedla a zábavy. Čo o nich viete?

Po sviatku Zjavenia Pána, známom aj pod názvom Traja králi (6. januára), 7. januára začali fašiangy, ktoré sa skončia pohyblivým utorkom (25. februára) pred Popolcovou alebo takzvanou škaredou stredou. Tá v roku 2020 pripadne na 26. februára. Fašiangy boli a zostali obdobím jedla a zábavy.

Ku fašiangom tradične patria aj šišky. Viete ako si ich môžete pripraviť?

Potrebuje:

- 1/2 kg hl. múky
- 3 dcl mlieko
- 50 g kr. cukor
- 3 ks vajcia celé
- 1 kocka droždie
- 4 PL olej
- 3 PL rum
- štipka soli
- marhuľový lekvár

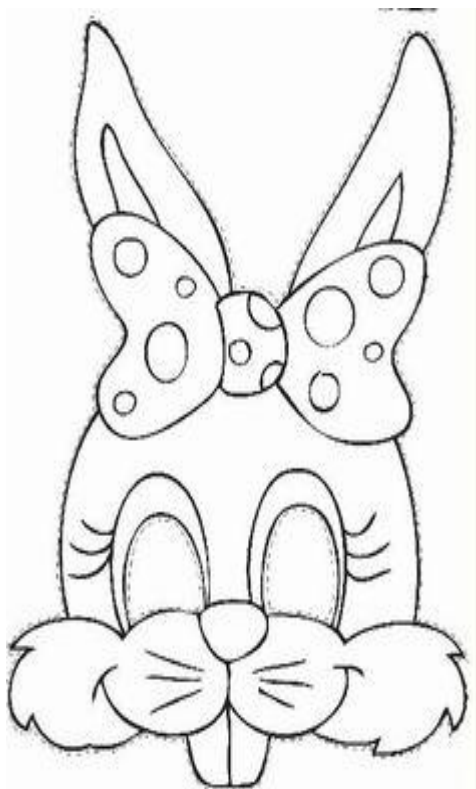
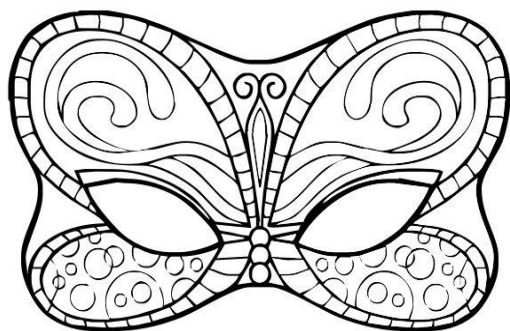

Postup:

Z droždia, mlieka a cukru si pripravíme kvások. Ostatné suroviny dáme do misy, pridáme kvások a vymiesime. Niekedy je treba aj trošku viac múky ako 1/2 kg, musí vzniknúť vláčne cesto. Necháme prikryté utierkou na teplom mieste kysnúť. Malo by sa to podariť do 1/2 hod. Potom cesto vyklopíme na pomúčenú dosku. Rozvaľkáme na plát hrubý cca 2 cm a vykrajujeme z neho vopred pomúčeným pohárikom kolieska. Tieto necháme ešte asi 15 minút odpočívať pri izbovej teplote. Do stredu šišky si urobíme jamku a vkladáme do rozpáleného oleja, jamkou dolu. Hotové šišky ukladáme na papierové obrúsky. Ešte teplé obalujeme v zmesi práškového a vanilkového cukru. Do každej jamky vložíme marhuľový lekvár.

Dobrá chuť!

VYMAĽUJ SI SVOJU FAŠIANGOVÚ ŠKRABOŠKU
VESELÉHO ŠAŠA DOKONČI PODĽA VZORU

Zdravie v zime

V zime najčastejšie prepuknú ochorenia z prechladnutia horných a dolných dýchacích ciest, ale aj pohybového aparátu, srdcovo-cievneho systému a kože. Najlepším liekom na virózy a ochorenia spojené so zimným obdobím je prevencia. Zvýšte si celkovú odolnosť organizmu otužovaním, pravidelným cvičením, pobytom na čerstvom vzduchu, častým vetraním a vyšším príjmom vitamínov a minerálov.

Pri chorobách z prechladnutia, pri zápaloch dýchacích ciest a horúčke je nápomocná aj **Lipa malolistá (Tilia cordata)**

Výskyt : rastie v lesoch a hájoch, pri domoch a v alejách.

Kvitne : od júna do júla.

Zber : zbierame kvet, na začiatku kvitnutia, nie neskôr, keď kvety odkvitajú.

Príprava čaju:

1-2 čajové lyžičky zalejeme 1/4 litrom vriacej vody, 10minút necháme spariť. Piť 2-3 šálky denne.

Upozornenie : nezamieňať s kvetmi príbuzných druhov, najmä lipy s chlpkavými alebo lesklými listami.

Výborný lipový čajík si môžeš pripraviť s pani učiteľkou aj v škole na hodine pracovného vyučovania.

Prezri si obrázky a porozprávaj o tom, ako sa v zime obliekame. Opíš, čo majú deti oblečené. Obrázky vymaľuj.

Súťaž o najlepšiu detektívnu triedu

Ktorá pani učiteľka je na fotografii ???

Meno pani učiteľky napíšu žiaci na list papiera a spolu so svojim menom a triedou vedia do krabice s nápisom „ Súťaž o najlepšiu detektívnu triedu “, ktorá bude pripravená na prízemí.

Výsledok súťaže, vám, oznámime prostredníctvom rozhlasu, a výhercom odovzdáme sladkú odmenu.

Obrázok detektíva vymaľuj

